

Силабус курсу:

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	Магістр
<i>Спеціальність:</i>	
<i>Рік підготовки:</i>	1
<i>Семестр викладання:</i>	2
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	Залік

Автор курсу та лектор:

д.е.н., проф., Овчаренко Євген Іванович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

ovcharenko@snu.edu.ua

електронна адреса

0507669666

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:	Наведені в курсі матеріали спрямовані на формування сучасного світогляду щодо принципів, методів та алгоритмів управління ризиками в організації.
Результати навчання:	Здатність: розуміти концептуальні засади ризик-менеджменту в організації; визначати та класифікувати ризики; здійснювати їх оцінку та визначати найбільш небезпечні чинники; застосовувати методи зниження рівня їх небезпечності; застосовувати оптимальні алгоритми ризик-менеджменту.
Передумови до початку вивчення:	Пререквізитами є такі дисципліни: «Менеджмент», «Методологія та організація наукових досліджень».

Мета та завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Ризик-менеджмент» є формування у здобувачів вищої освіти, майбутніх менеджерів, знань щодо сучасних методів та алгоритмів застосування ризик-менеджменту в організації, а також практичних навичок оцінювання та нейтралізації ризиків.

Метою лекційних занять за дисципліною «Ризик-менеджмент» є забезпечення достатнього рівня теоретичних знань, необхідних для розуміння принципів застосування методів управління ризиками організації.

Метою практичних занять за дисципліною є закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок аналізу, оцінки та застосування алгоритмів управління ризиками.

Метою самостійної роботи за дисципліною є систематизація і закріплення отриманих теоретичних знань і практичних навичок; формування вмінь використовувати нормативну і спеціальну літературу; розвиток пізнавальних здібностей.

Предметом дисципліни є: теоретико-методичні положення і практичні питання використання методів та алгоритмів управління ризиками в організаціях.

Завдання дисципліни – ознайомлення із сутністю ризиків та принципами ризик-менеджменту в організації; оволодіння теоретичними основами кількісного та якісного оцінювання ризиків, їх нейтралізації; опанування методами управління ризиками в організації; визначення результативних напрямів і шляхів зниження рівня ризиків; набуття практичних навичок застосування сучасних алгоритмів управління ризиками організації.

Знання і навички, отримані на другому (магістерському) рівні при вивченні дисципліни будуть розвинуті на рівні підготовки докторів філософії при виконанні наукових робіт та дисертаційних досліджень.

Знання і навички, отримані при вивченні дисципліни, будуть використовуватись у професійному контексті керівниками, менеджерами (управителями) установ та підприємств з метою оптимізації управлінських рішень в умовах ризику.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ ЛБ/ ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Тема 1. Сутність та характеристики ризику.	2/0/2	Предмет і завдання курсу. Основні поняття та визначення. Сутність економічного ризику. Класифікація ризиків. Функції та джерела ризику.	Участь в обговоренні. Тести. Індивідуальні завдання. Презентації в PowerPoint.
2.	Тема 2. Невизначеність та ризик.	2/0/2	Сутність понять «невизначеність» та «імовірність». Показники рівня економічного ризику. Види імовірності. Причини невизначеності та їх ієрархія. Невизначеність у бухгалтерському обліку. Види втрат в умовах невизначеності і ризику. Зони ризику.	Участь в обговоренні. Тести. Індивідуальні завдання. Презентації в PowerPoint.
3.	Тема 3. Якісний аналіз економічних ризиків.	2/0/2	Сутність якісного аналізу ризику. Методи якісного оцінювання ризиків. Ризикотворчі чинники. Теорія корисності.	Участь в обговоренні. Тести. Індивідуальні завдання. Презентації в PowerPoint.
4.	Тема 4. Засади кількісного оцінювання ризику.	2/0/0	Загальна характеристика кількісних методів оцінювання ризику. Статистичний метод. Метод експертної оцінки. Аналіз чутливості. Дерево подій. Методи визначення ймовірностей.	Участь в обговоренні. Тести. Індивідуальні завдання. Презентації в PowerPoint.
5.	Тема 5. Спеціальні методи оцінювання ризиків.	2/0/2	Оцінювання фінансового ризику. Оцінювання операційного ризику. Метод аналізу доцільності витрат.	Участь в обговоренні. Тести. Індивідуальні завдання. Презентації в PowerPoint.
6.	Тема 6. Нейтралізація ризиків: основні методи та алгоритми.	2/0/0	Основні заходи мінімізації ризику. Організаційні методи зниження ризику. Економічні методи зниження ризику. Самострахування та страхування. Лімітування. Диверсифікація. Хеджування. Передача ризику. Розподіл ризику.	Участь в обговоренні. Тести. Індивідуальні завдання. Презентації в PowerPoint.
7.	Тема 7. Управління ризиками	2/0/2	Принципи управління ризиками. Сутність і зміст управління ризиками. Система ризик-менеджменту. Алгоритми ризик-менеджменту. Стратегія управління ризиком. Критерії прийняття рішень в умовах ризику.	Участь в обговоренні. Тести. Індивідуальні завдання. Презентації в PowerPoint.

Рекомендована література

Базова

1. Андрійчук Я.І., Баулер Л. Менеджмент: прийняття рішень та ризик. Київ: КНЕУ, 2008, 316с.

2. Балусєва О.В. Управління ризиками в логістиці [Текст]: навч. посібн. / О.В.Балусєва, І.В. Морґачов, О.А. Овєчкіна. - Львів:"Магнолія 2006", 2018. -253 с.

1. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І., Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. – К.: КНЕУ, 2004. – 480с.

2. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві. Київ: КНЕУ, 2014, 480 с.

3. Вітлінський В.В., Верчено П.І., Сігал А.В., Наконечний Я.С. Економічний ризик: ігрові моделі. Київ: КНЕУ, 2012, 446 с.

4. Машина Н.І. Економічний ризик та методи його вимірювання. – Київ: ЦУЛ, - 2013. – 188с.

5. Управління економічними ризиками підприємств: навч.посіб. / О.В. Балусєва, І.В. Морґачов, О.В. Корнілова. – Кременчук : ПП Щербатих О.В., 2020. – 288 с.

Допоміжна

1. Ястремський О.І. Моделювання економічного ризику. – К.: Либідь, 2010. – 176 с.

2. 38. Ястремський О.І. Основи теорії економічного ризику: Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К.: —АртЕк, 2007. – 248.

3. Івченко І.Ю. Економічні ризики. Навчальний посібник, - К.: "Центр навчальної літератури", 2004. - 304с.

4. Камінський А.Б. Економічний ризик і методи його вимірювання: Навч.посіб. – К.: Вид.дім “Козаки”, 2002. – 120с.

5. Вітлінський В.В. та ін. Економічний ризик: ігрові моделі. – К.: КНЕУ, 2002. – 446с.

6. Клименко С. М., Дуброва О. С. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2006.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни „Ризик в менеджменті” для студентів заочної форми навчання /Укл. Морґачов І.В. Сєверодонецьк: СНУ ім.В.Даля, 2022. – 105 с.

2. Конспект лекцій з дисципліни «Ризик-менеджмент» /Укл. Морґачов І.В. Київ: СНУ ім.В.Даля, 2023. – 120 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10
Присутність на заняттях	10
Індивідуальні завдання	10
Сертифікат зовнішніх курсів	10
Іспит у вигляді тестів	60
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

<i>Плагіат та академічна доброчесність:</i>	<p>Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Плагіат є забороненим. Перевірка робіт (контрольних, курсових, дипломних, інших наукових) на плагіат здійснюється через сайт університету програмою Unicheck а також іншими доступними сторонніми програмами мережі Інтернет.</p>
<i>Завдання і заняття:</i>	<p>Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом директора навчально-наукового інституту.</p> <p>Здобувач може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувачу можуть бути перераховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.</p>
<i>Поведінка в аудиторії:</i>	<p>На заняття здобувачі вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.</p> <p>Під час занять здобувачі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не вживають їжу та жувальну гумку; – не залишають аудиторію без дозволу викладача; – не заважають викладачу проводити заняття. <p>Під час контролю знань здобувачі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – є підготовленими відповідно до вимог даного курсу; – розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб); – не заважають іншим; – виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.